CU POEZIA ORAȘULUI CUM RĂMÂNE?

Autor: Oana Calen | 7 ianuarie 2023

Căutări, dinamici, sens

Am scris acest articol pentru a trasa câteva idei despre poezia și potențialul orasului în care trăiesc, despre lupta pentru recuperarea sa de către locuitori, cu referire la câteva exemple de comunități urbane care dau un nou contur Bucureștiului. Despre forme contemporane de căutare a frumuseții și despre nevoia ieșirii din cotidian având creativitatea ca noțiune centrală și liant între oameni. Despre aspectele sensibile ale acestei relații personale cu propriul oraș. Cultura urbană este viața oamenilor unui oraș și relația lor cu spațiul locuit, este despre valorile care îi țin împreună și nu despre clădiri și infrastructură separată de viul care îi dă sens.

Pentru mine a fost cu siguranță anul în m-am apropiat de orașul meu mai mult decât oricând și într-un mod nou. Locuiesc în Bucuresti din 2009 și, deși nu este orașul în care m-am născut, m-am simțit mereu, paradoxal, ca acasă. Recent am simțit nevoia să-l redescopăr din altă lumină, cu altă privire, din altă lumină, ca și cum nu aș ști nimic despre oraș. Am început să aloc zile pentru a pleca în explorare cu un ochi proaspăt. Acest elan a coincis cu participarea la câteva evenimente deja foarte cunoscute în oraș, care au atras un număr impresionant de oameni, mai ales în contextul post-pandemic: dialoguri și conferințe despre reinventarea orasului de la Institutul Francez, tururi ghidate Arcen, nocturnele de poezie organizate pe acoperișul cladiririi Magheru One, manifeste stradale care au adus împreună oameni din diverse domenii având în centru respectul pentru creativitate, patrimoniu și convivialitate. Am mers tot mai des să lucrez la cafenelele din Piața Amzei, unde mediul în sine inspiră și îndeamnă la creativitate și colaborare.

Toate aceste evenimente, cu precădere conferințele despre cultura urbană de la Institutul Francez, m-au făcut să revăd reperele normalității unui oraș, să înțeleg mai profund nevoia unei priviri critice asupra lui, să înțeleg mutațiile care au loc și care redau orașul oamenilor care îi prețuiesc istoria și potențialul. Vocea celor care au creat

spații pentru dezvoltarea acestor comunități, antreprenori cu o gândire creativă (ex: Răzvan Crișan, cofondatorul Kane Group) a fost pentru mine efectiv aer curat și dovada că, dincolo de blocajele administrative, se poate revitaliza cultura urbană, chiar dacă aceste eforturi și inițiative nu vin din partea statului. O promisiune că ne putem apropia de o viață culturală și urbană sănătoasă, susținută cu resursele necesare, la standarde apropiate de cele ale marilor capitale europene.

Aceste dialoguri pot fi ascultate și sub forma unui podcast – *Orașul posibil* – cu invitați din toate sferele care se ocupă de oraș, initiativă pe care o găsesc strălucită, inspirantă pentru orice oraș din țară și foarte educativă pentru public. Am cunoscut treptat astfel mai îndeaproape comunități urbane creative (membri ai industriilor creative locale, care frecventează și desfășoară proiecte în zona așa-numitului cartier creativ) care au prins contur în ultimii ani și am descoperit o lume în care mă regăsesc. Scriu acest articol chiar din M60, printre primele cafenele din Piata Amzei, parte a ceea ce se numește cartierul creativ, spațiu care a adunat în jurul său o comunitate creativă, care a dat tonul repopulării unei zone până de curand pustie a orașului, devenită acum un mic centru cultural. Mai concret, Cartierul Creativ este situat în centrul Bucureștiului, în jurul Grădinilor Cișmigiu, între Calea Griviței, Bd. Elisabeta, Cal. Victoriei și Buzești.

Însă cireașa de pe tortul culturii urbane abia la finalul lui 2022 s-a ivit și ne-a surprins în cel mai plăcut chip. Recent am participat în București, tot în Piața Amzei, la redeschiderea sub formă de Mare Bal mascat a clădirii Mița Biciclista, organizat de asociația Arcen, clădire care, dincolo de asocierea cu un personaj feminim controversat, are o mare valoare din perspectiva patromoniului național, fiind redeschisă după 80 de ani pentru a deveni în 2023 un stabiliment cultural reprezentativ pentru București. Acest bal a deschis un nou episod, chiar o nouă eră, aș zice, în viața culturală a orașului. A fost un eveniment organizat impecabil, un bal adevărat, dând sentimentul că totul este ireal, simbolic pentru noile dinamici ale orașului care se pare că trece la alt nivel prin acest gen de inițiative.

Foto: Alberto Groșescu

Decența și bunul gust al întregii seri, precum și succesul răsunător al acestui eveniment, dar și al clădirii deja, vorbesc despre capacitatea și curajul comunităților de a reinterpreta spații, într-un context plin de respect pentru istorie, pentru a da noi sensuri existenței lor, potrivite cu nevoile sale prezente. Pe scurt, de a face din clădirile istorice un bun al vieții cotidiene, un spațiu de întâlnire, ceea ce este unul din pașii spre normalizare, creând un precedent pentru demersuri similare în oraș.

Pe 09-10 decembrie a avut loc balul de Crăciun organizat de Arcen în aceeași clădire Mița Biciclista, care a depășit orice așteptări, prin decorațiuni, dress-code, atmosferă și mai ales datorită concertului fabulos de jazz al trupei Roaring Cats din Amsterdam. Clădirea a devenit deja în luna decembrie obiectiv turistic și este bine-cunoscut succesul său pe social media. Am văzut în toate aceste inițiative cu un puternic impact în oraș, aspirații spre standarde culturale europene, o promisiune făcută orașului și locuitorilor, un gust al comunităților pentru întâlnire în cadre gândite într-o estetică cât se poate de modernă, dar și plină de respect pentru trecut.

Foto: Alex Damian

Valorificarea unei magii de odinioară pe care orașul părea că nu o mai deține. Am încredere că orașele își vor spune poezia cu curaj în multe feluri mai departe prin comunitățile lor creative atâta vreme cât generații educate și curajoase vor tinde spre normalitatea vieții urbane cu respect față de orice formă de autenticitate. Orașul a intrat într-o etapă intereasantă și începe a-și spune povestea cu sensibilitate și putere.

Imagine: Unsplash